

• S • G • B • T • B •

• T • G • G • T •

z. B. A. h

W. A.

J. q. 259.

22
COLLEGII SECUNDI
In Augustanam Confessionem

DISPUTATIO VII.

continens

ANTIΘΕΣΙΝ ARTICULI IV.

De duabus hisce QUÆSTIONIBUS,

An peccata tegantur,

&

An peccata non imputentur.

Proposita

In inclutâ Electorali Academiâ V Vittebergenſi,

P R Æ S I D E

JACOBO MARTINI, SS. Th.

D. & Profess. Publ. Primario, Facult. Theol.

Seniore, ac Templi Arcis Præposito:

R E S P O N D E N T E

M. JOACHIMO REICHMANNO,

Lunenburga-Saxone.

Habebitur in Auditorio Collegii Veteris

Ad diem 23. Augusti.

WITTEBERGÆ,
Typis Hæredum SALOMONIS AVERBACH,
ANNO M DC XXIX.

Continuatio.

Propositio & quaestio hæc : An peccata tollantur in Justificatione, à Becano, uti vidimus Disputatione quintâ, in tres partes divisa est; quarum prima fuit, peccata in justificatione penitus non tolli, eamque duabus præcedentibus Disputationibus examinavimus : sequuntur duæ posteriores : An peccata tegantur; & An peccata non impitentur? De quibus hac disputatione agemus.

THESES I.

Pergit ergò Jesuita Sect. 14. ad secundam partem quaestionis ejusque tractationem trimembrem facit. Primum proponit nostram thesin, eamque more suo confutat : Deinde novam Calvinia adfert objectionem, & ad eam responderet : Ultimò pro suâ sententiâ aliquem Scripturæ locum adducit, ad quem responderi non posse existimat. Videbimus singula ordine.

II. Primum membrum est : *Refutavi* (inquit Becanus) *primam partem propositionis Calvinii.* Altera est, peccata manere quidem, sed tamen tegi & occultari Justitia Christi, ne appareant in conspectu DEI Patris. Hoc facile ex dictis refellitur. Nam si peccata verè tolluntur, delentur, abluuntur, ut probatum est; optimè sequitur, non tegi tantum & occultari. Nec puto quenquam fore tam insipidum, qui Scripturæ verba eludat in hunc modum : *Agnus DEI tollit, id est, tegit peccata mundi.* Et, *convertimini, ut deleantur, id est, tegantur peccata.* Et *abluè, id est, tege peccata tua.* Et *Christus oblatus est ad multorum ex-*

haurienda, id est, occultanda peccata. Et, projiciet id est, teget, in profundum maris omnia peccata. Et, diripuisti, id est, occultasti vincula mea. Nimis insulsa sunt hæc.

III. Initiò, quomodo Isthmum perfoderit Becanus, judicet, qui judicio corruptus non est. Nihil minùs fecit Jesuita, quàm quod nostram sententiam, in primâ parte contentam, refutaverit; uti etiam verba sunt, alteram, *peccata tegi justitiâ Christi*, facillè ex dictis refelli. Si enim illis subverti non potuit, *peccata per justificationem penitus non tolli*; utique nec destruent alteram. *Peccata in justis justitiâ Christi tegi*: quandoquidem una alteram infert & confirmat.

IV. Argumenti deinde Elenctici formula hæc est: *Quod verè tollitur, deletur, abluitur, illud non tantùm tegitur & occultatur: At peccata verè tolluntur, delentur, abluuntur: Ergò non tantùm teguntur & occultantur.*

V. Respondemus primùm ad Majori antecedens ex illis, quæ in præcedente Disputatione de statu controversiæ, Sophisticè formato, monuimus, accuratè loquendo non disputari inter nos & Pontificios de eo, *quod verè tollitur, sed de isto, quod penitus aufertur vel non aufertur in justificatione.* Si ergò Antecedens illud rectè formatur, & additur Consequens, tum propositio erit hujusmodi: *Quod penitus tollitur, deletur, abluitur, illud non tantùm tegitur*: Et sic simpliciter vera est, & nemo eam negabit; tū verò & in Minore delenda est vox *Verè*, & substituenda altera in Majore posita, *Penitus*, hoc modo: *At peccata in justificatione penitus tollantur.* Sic formatam Minorem negavimus in præcedentibus, & negativam nostram masculè defendimus & obtinuimus. Si autem illud *Verè* retineatur, tum in Majore fallacia à dicto secundùm quid &c. committitur, proindeque tantùm simpliciter intellecta à nobis conceditur; nempe, *quod verè & simpliciter tollitur & abluitur, illud non tantùm tegitur.* Atque hoc casu negamus Minorem, nempe peccatum simpliciter tolli, quippe demonstravimus, peccatum in justificatione tantùm secundùm quid, & ex parte duntaxat tolli, nempe quoad *Reatum*, non quò ad *Actum*.

6. Quod

VI. Quod attinet dictum Johannis Baptistæ, Johan. 1. vers. 29. *Agnus DEI, qui tollit &c.* Sufficenter ad illud in præcedentibus est responsum. Breviter: In auræ hac Baptistæ sententiâ verbum *Tollere*, neque tegere peccata significat, neque peccata à nobis, vel potius ab universo mundo penitus & realiter auferre: sed peccata mundi in se suscipere, non quidem ita, ut fiat realis transfusio qualitatis, hoc est, illius malitiæ (quam in se universus mundus habuit, & adhuc habet, & usq; ad finem mundi habiturus est) de subjecto in subjectum; h. e. de mundo in Christum, quo mundus fiat realiter & per munditiam inhærentem mundus, & Christus realiter & per inhærentem immunditiam immundus: Nemo sanè tam amens erit, qui hoc absurdum ἀνομιαν concedat. Sequeretur enim inde 1. Accidentia realiter transfundi de subjecto in subjectum, quod hæctenus pro absurdissimo est habitum. 2. Accidens quoddam (ut futura peccata) quando nondum est neq; actum neque essentiam suam habet, actu inhære: Sicque accidens aliquod esse antequam sit. Quod contradictionem, & sic turpissimum mendacium implicat. 3. Et denique, quod omnium absurdissimum, & maxime impium esset, Christum revera peccatorem factum esse, justum autem Mundum; proindeque non amplius justum pro injustis, sed injustum pro justis; non innocentem pro peccatoribus ac reis, sed peccatorem ac rerum pro innocentibus passum & mortuum esse.

VII. Ut ergò Jehova conjecit in illum iniquitates omnium nostrum, *Esaie 53. vers. 6.* sic quoque tulit, sustulit & in se suscepit peccata mundi, *Johan. 1. vers. 29.* non per realem peccatorum transfusionem, sed per veram imputationem; In se autem suscepit peccata totius mundi, & pro illis satisfecit languores nostros ferendo, & dolores nostros portando, *Esa. 53, 4.* ut illa in justificatione & verâ per fidem applicatione justitiæ Christi revera remitterentur, licet non penitus auferrentur.

VIII. Quemadmodum ergò nemo ex nostris tam insipidus est, ut statuat, verbum *Tollere*, in dicto Johannis, idem esse quod *Tegere*; sic neque speramus, aliquem inter Jesuitas

tam stolidum, ne dicam impium, ac in Christum iniquum esse, ut sibi persuadeat, verbum *Tollere* inibi idem esse, quod realiter auferre, & in se transferre, & suscipere, & sic ex Christo realem peccatorem, hominemq; injustum facere.

I X. Sic quemadmodum non est necesse, ut in altero illo Dicto : *Convertimini, ut deleantur* &c. statuamus, verbum *Deleri* idem esse, quod *Tegere* : ita neque necessarium est, ut statuamus *Psal. 32. peccata tegi, esse peccata penitus tolli*, vel hoc Dictum illi contradicere. Quandoquidem utrumque dicit Sacra Scriptura, & divina veritas est : *deleri peccata; ac tegi peccata* : proindeque utrumque nos Lutherani firmiter credimus. Deleantur revera peccata in justificatione, idque duplici modo : 1. *Totaliter & secundum Actum, & secundum Reatum*, nempe sic ex Memoriali Dei delentur. Hoc enim modo ita planè peccatum delet & auferit Deus, ut Ortus ab Occasu non possit esse tam remotus, quàm procul à reconciliato homine peccatum in conspectu DEI abest, *Psal. 103. v. 12. imò in profundum maris sunt quasi projecta, & sic è conspectu DEI planè remota, Mich. 7. v. 19. ut nunquam eorum recordetur amplius.* 2. *Partialiter*, & sic non quidem secundum Actum, secundum Reatum tamen, atque ita auferuntur in justificatione peccata reverà ab homine, & quando hoc modo ab homine tolluntur, simul teguntur peccata, nempe secundum aliquem & adhuc inhærentem actum. Atque de hoc loquitur *Psal. 32. v. 1. Beati quorum remisse sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata.*

X. Actorum 22. v. 16. non est *Ablue* Activum, sed *Abluitor* passivum : *ἀπόλυσαι τὰς ἀμαρτίας σὺ ἀλουτορ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν*. Deceptus videtur Latinus Interpres Græcâ hac Constructione, quæ tamen alijs satis nota est. Licet Activa versio commodè explicari possit, quod facit Flacius in suâ *Clavi part. 2. tract. 6. de varia bonorum operum in S. Literis Predicatione, sect. 38. mihi p. 550. lin. 63.* Præstat tamen utrumq; verbum *βάπτισαι* & *ἀπόλυσαι* passivè vertere, quod etiam facit Syrus Interpres : sed hæc obiter. Scimus etiam nos absque Becano monitore, quod *peccata abluere* non significet *tegere* ; scimus interim & hoc 1. Quòd *Abluere* non

non sit semper sordes totaliter abluere. 2. Quod etiam verbum non in propria sed Metaphorica significatione accipiatur, ut non necesse sit, ut abluere peccata plane idem esse statuatur quod abluere sordes corporis, sed significat remittere peccata, auferre illa ex conspectu Dei, delere ex Memoriali Dei, auferre Reatum; quam vero ablutionem concomitatur hic actus, ut simul tegantur peccata, nempe actus ille reliquus.

XI. De dicto ad Ebraeos cap. 9. v. 28. monuimus in precedente Disputatione, quod verbum *Exhaurire* non respondeat Græco fonti, sed vertendum sit: *Christus semel oblatus*; cum Paronomasia hoc loco perelegans sit inter *ωγοπέσειν* & *ἀναπέσειν*, & per Allusionem ad holocausti ritum, Christus dicat sese obtulisse, & peccata sibi imposita in Altare Crucis sustulisse. Agit ergo Apostolus hoc loco de peccatorum expiatione, quæ facta est per mortem Christi, non de peccatorum remissione, quæ fit per Baptismum & justificationem. Quare si Becanus hunc velit urgere locum, oportet concedat, Christum expiando peccata omnia, ab omnibus ea hominibus realiter abstulisse, sicque non tantum justificatos, sed etiam extreme impios, nunquam conversos, nunquam convertendos, contradictorie pios, justificatos & salvatos faciat & statuatur, sicque discrimen omne inter justificatos & non-justificatos plane tollat. De dicto Micheæ 7. v. 19. jam dictum est. Nimis ergo insulsa sunt phantasmata, quæ in Cerebro suo de allegatis Dictis fingit Becanus;

XII. Sed progrediamur ad alterum membrum, quo Jesuita novam adfert Objectionem. Sic ergo pergit §. 15. *At objicit Calvinus illud Psalmi 31. Beati quorum remissa sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata.* Hinc confici vult, peccata non tolli, sed tegi. Miror hominis ingenium. Citavi ego plurima Scriptura testimonia, quæ asserunt, peccata tolli. Calvinus unum citat tegi. Quæro, an hoc unum illis contrarium sit, nec ne? Si contrarium est, cur Calvinus uni potius, quam pluribus acquiescit? An putat Scripturam in uno verum, in pluribus falsum asseverare? Si contra-

rimum

rium non est, cur Calvinus asserit regi peccata, negat tolli? cur non potius fatetur, & regi & simul tolli, cum utrumq; dicatur à Spiritu Sancto, & alterum alteri non repugnet? Hoc pulchre explicat Augustinus Enarrat. 2. super Psal. 31. ex proportione vulnerum corporis, quæ superius usi sumus. Vulnera corporis duobus modis tegi possunt, inquit Augustinus, primò ab ipso vulnerato. Secundo à Medico. Vulneratus tegit ea pallio, non tollit: Medicus Emplastro tegit, & tollit. Idem fit in peccatis. Tegi possunt, & ab ipso peccatore, & à Deo; Peccator tegit, quando dissimulat, & quæ intus in animo latent, exterius non prodit; quo pacto sua textit Pharisæus Luc. 18. cum dixit: Non sum sicut cæteri hominũ, raptores, iniusti, adulteri. Deus tegit, quando infusione Gratiæ sanat, & tollit, quo pacto textit peccata Publicani, qui descendit justificatus in domum suam. Quinam ergò beati secundum Prophetæ testimonium? illinè, quorum peccata priori, an quorum posteriori modo tecta sunt? Videant Calvinistæ, quomodo beati esse velint. Nos certè posteriori modo esse cupimus, ut etiam Augustinus loco citato, cum ait: Deus ergo tegat vulnera, non tu. Nam si tu tegere volueris erubescens, medicus non curabit. Medicus tegat & curet, emplastro enim tegit. Sub tegmine Medici sanatur vulnus, sub tegmine vulnerati celatur vulnus. Hinc patet, alio modo tegi peccata secundum Catholicos; alio secundum Calvinum. Catholici docent, tegi per internam infusionem gratiæ & Sanctitatis, quæ non modò teguntur sed etiam sanantur. Calvinistæ docent, tegi per externam Christi iustitiam, fide peccatoris apprehensam, qua teguntur quidem, sed non sanantur.

XIII. Initiò miratur Becanus adversarii sui ingenium; cum nos potius mirari cogamur tam jejunam responsionem tanti Magistri in Papatu: qua sibi imaginatur, Dictum hoc, tanquam contrariè sive contradictoriè oppositum cæteris, adduci. Ubi enim dicit vel Calvinus, vel nos, hoc Dictum Psal. 32. v. 1. & quidem unicum illis multis allegatis contrarium esse; vel etiam Scripturam in uno verum, in pluribus falsum asseverare; vel quæ etiam necessitas nos constringet, ut illud statuere cogamur, licet verum hujus & illorum Dictorum sensum retineamus? Objicit, inquit Becanus, omninò objicit Calvinus, & nos quoque objicimus: sed cui? Scripturæ? absit; non enim nobis vel inimica vel contraria est; sed tibi, Becane & tuis

& tuis Jesuitis objicimus, qui vestris falsis & absurdis glossis Sacrae Scripturae verum & genuinum sensum tollitis, & alienum, perversum & mendacem affingitis. Nec est, ut nos urgeat Jesuita, ut fateamur utrumque dici à Spiritu Sancto: & regi & tolli peccata. Omnino, ut utrumque dicit, sic & nos utrumque sine ulla contradictione retinemus & defendimus, ut modo satis claris ac manifestis argumentis est explicatum & demonstratum: nempe dicimus, tolli totum peccatum ex Memoriali Dei; tolli secundum partem à nobis, nempe quoad reatum; reliquum regi. Et sic sine ulla contradictione utrumque verè dicit Scriptura, & nos cum ipsa, peccatum & tolli & regi.

XIV. Tantum quoque abest, ut nobis contradicat Augustinus, & quidem illo ipso allegato Dicto, ut per omnia nobiscum consentiat, & nostram sententiam miris modis stabiliat & confirmet. Certè homo non potest tegere sua peccata, nisi id fiat hypocrisis, quæ est abominatio coram Deo: ideo necesse est, ut Deus illa tegat. Hoc dicit & confirmat Augustinus: non verò, Deum in Baptismo & justificatione totaliter tollere; vel Tegere spiritualis hujus Medici, esse tollere; aliàs enim sibi contradiceret, quippe qui aliis in locis expressè tradit; *peccata in Baptismo remitti, non ut non sint, sed ut non imputentur.* Ergò Deum utrumque facere affirmat, & tegere peccata, & tollere, sed quomodo Jesuita? docebimus, tu discere: Deus in justificatione imputata Justitià Christi, tanquam salutari emplastro, tegit actum & essentiam peccati in nobis habitantis, tollit autem simul reatum, & per subsequentem Renovationem tollit pedetentim ipsum actum, donec tandem per mortem totaliter intereat, & ab homine auferatur, homoque omnium peccatorum purus resurgat. Seminatur enim in corruptione, resurget in incorruptibilitate: Seminatur in ignominia, resurget in gloria: eminat in infirmitate, resurget in potentia; seminatur corpus animale, resurget corpus spirituale, *1. Corinth. 15. vers. 44. & 45.* Spirituale igitur corpus perfectè habebimus post resurrectionem. Nam (ut in sequentibus porro

B tradit

tradit Apostolus) ut corpus nostrum est animale per generationem ab Adamo primo : sic idem fit spirituale per regenerationem à Christo quidem in hac vita inchoatam, complendam verò in resurrectione Justorum, quæ ipsa quoque hoc nomine *παλιγενεσία* seu regeneratio dicitur, Matth. 19. v. 28.

XV. Atque hæc quoque est ipsius Augustini sententia, lib. 2. de Peccat. Original. cap. 39. tom. 7. Obesset, inquit, ista carnis concupiscentia etiam tantummodo, quod inesset, nisi peccatorum remissio sic prodesset, ut quæ intus est & nato & renato. : nato quidem ut inesse & obesse, Renato autem inesse quidem, sed non obesse possit. In tantum enim obest natus, ut nisi renascantur, nihil possit prodesse, si nati sint de renatis. Manet quippe in prole, ita ut reatum faciat originis vitium, etiamsi in parente reatus ejusdem vitii remissione ablatus est peccatorum, donec omne vitium, cui consentiendo peccatur, *Regeneratione novisimâ* consumatur : id est, ipsius etiam renovatione carnis, quæ in ejus resurrectione futura promittitur, ubi non solum nulla peccata faciamus, sed nec habeamus ulla desideria vitiosa, quibus consentiendo peccemus, &c.

XVI. Quod autem dicat Augustinus, Deum tegere, quando infusione gratiæ sanat; tum per Infusionem nihil aliud intelligit, quàm communicationem fidei apprehendentis Justitiam Christi, quam Spiritus per Verbum in nobis operatur, & sic quasi infundit. Fides enim non est omnium, 2. Thess. 3. v. 2. & cuique partitur Deus mensuram fidei, Rom. 12. v. 3. quippè quæ fit quidem in homine, non verò ut cætera bona opera ab homine, uti de illa disputat Augustinus, tom. 2. lib. Epistolarum Epist. 105. mihi p. 462. Ejus verba allegavimus supra Disp. 4. th. 25.

XVII. Et nullum omnino dubium est, si Dicta Augustini diligenter conferantur, hanc ejus esse sententiam, nempe remanens malum in Sanctis esse verè peccatum : qui toties dicit, remitti hoc peccatum in Baptismo, quod ad Reatum attinet : sicut etiam inter alia ex loco allegato intelligitur, & quidem cap. 40. ubi ait : *Regeneratus non regenerat filios carnis, sed generat & per hoc in eos, non quod regeneratus, sed quod generatus est, trajicit. Sic igitur sive reus infidelis, sive absolutus fidelis non regenerat absolutos :*
uterq;

uterq; sed reos. Addit etiã alibi inchoari renovationẽ, sed tamẽ reliquũ manere peccatũ. Nã hoc verbo sæpẽ utitur, ut tr. 41. in Ioh. *Non regnet peccatum in vestro mortali corpore.* Non ait, *non sit,* sed, *non regnet.* Quamdiu vitium, peccata necesse est esse in membris tuis, saltem illi regnum auferatur, non fiat, quod iubet. Hic certẽ de renatis loquitur, de que peccato in eis remanente, cui regnum in homine concedendum minimẽ est. Et lib. 5. contra Julianum, tria huic morbo tribuit, etiam in Renatis, quod sit peccatum, quod sit pœna peccati, & causa peccati. Verba hæc sunt: *Concupiscentia carnis, adversus quam bonus concupiscit Spiritus, & peccatum est, quia inest illi inobedientia contra dominatum mentis; & pœna peccati est, quæ reddita est merito inobedientie; & causa peccati est, desertione consentientis.* Sic quoque dicit in lib. de Baptismo Parvulorum: *Lege peccati, quod licet jam remissum est, in vetustate tamen carnis manet.* Item in Concione Domini in monte, inquit, *Etsi deleta est iniquitas, nondum tamen finita est infirmitas. Adhuc dicas: Dimitte nobis debita nostra.* Sentit igitur, Sanctis opus esse ipsius vitii condonatione.

XIIX. Quare patet quidem ex Augustino, alio modo peccata tegi secundum Pontificios, & alio secundum Lutheranos: verum Augustinum facere cum Pontificiis, statuentibus, peccata tolli per internam infusionem gratiæ & sanctitatis, quã non modò tegantur, sed ita quoque sanentur, ut penitus tollantur; id verò ex verbis Augustini non patet, imò, ut quilibet videt, contrarium ex ipsius testimoniis esse in aprico, ipsumq; pro nostra sententiã loqui & pugnare. Quandoquidem Calunnia Becani est, nos Lutheranos statuere, peccata per meritum Christi non sanari; ut ex hætenus disputatis est manifestum.

XIX. Sequitur nunc §. 16. tertium responsionis Becanæ membrum, quo novam adducit objectionem. Sic enim pergit: *Quid porro dicent ad illud Apostoli Ebraor. 4. vers. 13. Omnia nuda & aperta sunt in oculis DEI?* Quero enim; cum peccator tegit sua peccata per Justitiam Christi, fide apprehensam, & sic venit in conspectũ Dei, an Deus videat peccata eius, nec nẽ

si videt, quomodo in conspectu ejus tecta sunt? si non videt, quomodo verum est illud apostoli: *Omnia nuda & aperta sunt in oculis ejus?* Nisi dicat Calvinus, Isaaco similem esse Deum. Venerat ad eum filius ejus Jacob, petiturus benedictionem: sed ita venerat, ut pilosis pellibus tectus & obvolutus videretur esse Esau. Quid verò Pater? agnovit filium, nec ne? Gen. 17. v. 22. *Vox quidem, inquit, vox Jacob est, sed manus, manus sunt Esau.* Ita planè contingit Deo Calvinistico. Venit ad illum homo peccator, qui tectus & obvolutus pallio Christi, benedictionem petit. Quid porro ille? *Vox quidem, inquit, vox peccatoris est, sed pallium, pallium Christi est.*

XX. Primum pueriles ineptiæ sunt, quæ ex vers. 13. cap. 4. ad Ebraeos colligit Becanus: quasi verò hæc nostra mens sit, peccata regi Justitia Christi imputata, ut illa Deus planè non videat, hoc est, planè nesciat, planè ignoret. Hoc sanè ne per febrim nobis in mentem venire potuit. Quomodo enim ille, qui omniscius est, qui intimos cordis recessus introspicit & scrutatur, proindeque omnes, omnium hominum, sive renati sint sive non-renati, cogitationes melius novit, quam ipsi homines, aliquid ignorare poterit?

XXI. Nequaquam etiam ejusmodi intellectum verba hæc *Tegi & Videre*, ita usurpata, admittunt. Errat Jesuita, & ignorat Scripturam, cujus phrasin non intelligit: proindeque vitium Syllogisticum committens *μη παρὰ τὸ*, crassa absurda infert, quæ neque ex nostra sententia, neque ex sensu Scripturæ vero, sed tantum ex stulta ipsius opinione conficiuntur. Primum ergò in verbo *Tegi* est Metaphora, quâ retrospicitur in Vetus Testamentum ad operculum propitiatorium: quod nimirum Christi innocentiam, & perfectam obedientiam nobis applicatam, tanquam stola candidissima & operculo propitiatorio tegantur universa nostra peccata, ut ira & ulciscens DEI justitia illa non videat, hoc est, in ea animadvertere, hominemque propter illa reum æternæ damnationis agere queat. Deinde de verbo *Videre* sciendum, quod illud, quando Deo tribuitur, in Sacris Literis significet *aliquid agere*, quippe Johovæ cognitio

gnitio nequaquam otiosa est. Hinc cum Deus dicitur *videre peccata* Psal. 10. v. 14. dicitur ea *punire*. Non videre itaque peccata nostra dicitur Deus, quod ea non puniat, propterea, quod pro ipsis Christus in ara crucis satisfecerit, & satisfactio illa nobis per fidem sit applicata. Quia igitur pro nobis ad expianda peccata nostra laboravit, mortuus & punitus est Christus, in nobis cum merito suo sanctissimo habitans per fidem; iustitia DEI, licet peccatum adhuc hæreat in membris nostris, non requirit denuò à nobis pœnam, & per eam satisfactionem; & sic ea quasi non videt.

XXII. Apparet hinc, quod Dilemma nexum à Becano, nihil minus, quam Dilemma sit. Nam utrumque verum, & quod Paulus dicit cum Psalmo, *justificatus tecta esse peccata*; & alterum ad Ebræos, *omnia nota esse, apertosq; oculos Domini*. Non videt illa, non puniendo; & videt illa, tolerando, & ita dirigendo, ut virtute Spiritus Sancti supprimantur, & dominio priventur. Non ergò videt illa Justitia sua peccatis irascente, illi enim merito Christi tecta sunt: videt autem omniscientia, bonitate ac lenitate, ut dictum.

XXIII. Nulla ergò necessitas nos cogit, ut dicamus, Deum similem esse Isaac, ad quem venit filius Jacob, pilosis pellibus tectus & obvolutus, ut videretur esse Esau: ita similiter Deus deceptus tegmine Christi, peccatorem pro justo accipiat. Ut solet sophista hic, ubique sumit similia, ac si per omnia similia, & sic planè idem essent. Concedimus, quod hæc in aliquo, sed minimo convenient, in maximo verò, & quidem in illis, in quibus convenientiam & similitudinem ponit Jesuita, sint dissimilima. Similitudo hæc est: quod, ut Jacob indutus, & tectus veste fratris accedit ad patrem, & sic in aliena veste accipit benedictionem; Ita homo peccator indutus veste Christi fratris accedit ad patrem, & benedictionem accipit. Hoc verò modo tantum similitudo est inter Jacobum & peccatorem, non inter Isaacum & Deum, ut fingit Jesuita ex nostra sententia: quippe qui in nullo conferri possunt. Siquidem maxima in cæteris omnibus est dissimilitudo. Nam primò vestis,

quâ tegitur Jacobus, est vestis propriè dicta, & corporalis: vestis, quâ tegitur peccator, non est vestis, sed justitia Christi, tantùm vesti comparata. Secundo, obiectio Jacobi erat propria, peccatoris est tantùm metaphorica, & per similitudinem sic nuncupata. 3. Jacob tegitur non ab ipso patre, à quo benedictionem accipit; ideoq; ignorare poterat pater, tectum illum esse Jacobum: peccator autem tegitur ab ipso patre suo coelesti, a quo benedictionem accipit; ideoq; Deus regens nō potest ignorare, accedentem tectum esse peccatorem. 4. Jacob non accessit ad patrem, ut miser peccator, sed ut filius & hæres patris: Homo accedit ad Deum ut miser peccator, & cujus nulla est hæreditas. 5. Vestis, quâ tegitur Jacob, non erat vestis justitiæ neque Mediatoris sui, sed hominis nequam: At vestis, quâ tegitur peccator, est vestis justitiæ, Mediatoris sui, sanctissimiq; Dei & hominis. 6. Jacob postquam à matre tectus & vestitus est, accedit ad patrem & postquam tectus est, aufert benedictionem: peccator non, postquam ab alio tectus & vestitus est, sed quando jam tegitur & vestitur, ab eo ipso, quō vestitur, imò per ipsum tegmen, & virtute ejus accipit benedictionem, non ab alio, sed ab ipso tegente & vestiente. 7. Jacobus fraude & astutiâ, à matre excogitata, præripit fratri benedictionem: Hic in benedicendo peccatore nulla est fraus, nulli etiam quidquã præripitur. 8. Denique omnia in vestiendo Jacobo, inconsulto & nesciente patre facta sunt; proindeq; per ignorantiam facti contulit benedictionem Jacobo: Verùm omnia, quæ ad tegendum peccatorem pertinent, imò ipsa actio tegendi, ejusque modus fructusq; ita sunt ab ipso Deo tegente decreta, ita ordinata, imò effecta & in suum finem & fructum directa.

X XIV. Manifestum ergo & luce meridianâ clarius est, quod ex nostra sententia 1. nullo modo in hisce actionibus conferri queant Deus & Isaacus: nullo etiam modo persona Jacobi & peccatoris. 2. Quod impiè Esau cum Christo, ut & impiè ac blasphemè vestis Esavi cū justitia ac merito Christi, & cōsequenter quod impiè obiectio Jacobi & obiectio peccatoris cōferantur. 3. Quod stolidè collatio benedictionis factæ ab Isaac, & præstitæ

stita à Deo &c. instituat. 4. Quare etiam Deus pater tectum habentem peccata non ita, ut fingit Jesuita, alloquitur. Quando enim homo tecta habet peccata, non amplius ipsum pater pro peccatore habet, nec peccatorem nominat; sed ut ipsi reconciliatus & pater factus est: sic etiam illum pro filio agnoscit, ut filium amat, filium nominat. Quotquot enim receperunt Christum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his, qui crediderunt in nomine ipsius, Joh. 1. v. 12. & Joh. 13. v. 15. dicit Christus, jam non dicam vos servos, quia servus nescit, quid faciat Dominus ejus: Vos autem dixi amicos, quia omnia, quaecunque audivi à patre meo, nota feci vobis.

XXV. Pergamus nunc cum Becano ad tertiam & ultimam partem hujus controversiæ, quæ quæritur: An peccata non imputentur? Ubi quinque potissimum facit Becanus: primum præmittit connexionem partis præcedentis cum hac ultima consequente. 2. Secundò inquirat in sensum, dicitque, quod illa imputatio, neque quoad culpam, neque quoad pœnam, vera esse queat. 3. In specie probat, peccata non imputari ad culpam, falsum esse. 4. Peccata non imputari ad pœnam, itidem falsum esse. Et 5. annectit generalem conclusionem. De singulis ordine.

XXVI. Primum est sect. 17. Fortè occurrent adversarii, non propriè, sed metaphoricè se loqui, cum ajunt, peccata tegi, seu occultari, ne appareant in conspectu Dei; & perinde valere, ac si dicant, peccata à Deo non imputari. Hoc jam examinabo.

XXVII. Imò sic excipimus, nempe metaphoricam locutionem esse hanc, tegi peccata, idque probavimus; uti & demonstravimus, malè progredi argumentando à sensu metaphorico ad proprium: Et contra. Tegi autem peccata, interpretari scripturam per non imputari, ex multis locis est manifestum: ut 2. Sam. 19. v. 19. & 20. Psalm. 32. v. 1. & 2. Ad Rom. 4. v. 7. & 8. 2. Cor. 5. v. 19.

XXVIII. Ad alterum progreditur Becanus §. 18. Idque prioribus verbis proponit. Igitur tertia pars erroris ipsorum est, peccata, que per justitiam Christi tecta sunt, nobis non imputari: vel, ut Pareus interpretatur. peccata manere quidem in homine, tolli tamen in
judicio.

judicio DEI. Hoc dupliciter intelligi potest: Primo, peccata non imputari ad culpam: vel, secundum Pareum, tolli in judicio DEI, quoad culpam. Secundo, non imputari ad pœnam; vel cum Pareo, tolli in judicio DEI, quoad pœnam.

XXIX. Respondemus, esse æquivocationem in voce culpa. Aut enim significat ipsum peccatum, sive crimen, quo modo illam definiunt Jurisconsulti, quod sit *deviatio à legis dispositione*: vel ut Bartolus l. *Quod nerva. 32. ff. depositi & contra*. Culpa est *deviatio ab eo, quod bonum est, quod per diligentiam hominis potuit provideri*: Aut accipitur pro reatu, id est, offensione DEI, & hanc sequente maledictione: Quæ non est ipsa *ἀνομία*, neq; differentia specifica, essentiavè peccati: sed est illam sequens proprium. Illa enim peccatum constituit; hæc constitutum sequitur. Priori modo si accipiat Becanus, tunc verba ejus sunt mera *ἀδολογία*: Quando enim dicit, peccatum non imputari ad culpam; idem est, ac si dicat, peccatum non imputari ad peccatum. Quod interim in sano sensu concedere possumus. Quod enim non imputatur, id non tollitur: si ergo peccata non imputantur ad peccata, sive ut peccata, intelligitur, quod peccata quidem maneat, sed non imputentur, & sic duntaxat tegantur. Si posteriore modo, tunc coincidit ejus explicatio cum hac propositione: peccata non imputari ad reatum. Neque dùm facit ad propositum. Nam de peccato in nostris membris hærente dicimus, quod non imputetur: De reatu verò, tanquam affectione peccati, concedimus, quod planè tollatur.

XXX. In posteriori ergò significatione, quando culpa sumitur, statuimus, in justificatione à persona tolli utrumque, & culpam & pœnam; Quando quidem utrumque in se suscepit & expiavit Christus, uti de ipso prædixit Esaias, *cap. 53. vers. 4, 5*. Tota autem satisfactio Christi, ejusque meritum per fidem in justificatione nobis applicatur, ut nihil omninò maneat reliquum, neque de pœna, neque de culpa, sive reatu. Idque docuit nobiscum Augustinus; quando reatum peccati per baptismum tolli tradidit, peccatum autem manere affirmavit.

31. Ter-

XXXI. Tertium, quò, peccata non imputari quoad culpam, probare conatur Jesuita, his continetur verbis: Prior sensus, quibuscunq; verbis exprimat, falsus est. Et refellitur primò, quia si peccata verè manent in homine quoad culpam, quomodo possunt non imputari ad culpam? id est, si homo in se retinet reatum culpæ, ita ut sit verè culpabilis, peccator, & injustus; quomodo pro tali non habeatur in iudicio DEI? Iudicium DEI est secundum veritatem, inquit Apostolus Rom. 2. v. 2. At quomodo erit secundum veritatem, si Deus non iudicat, sicut res in se est? si culpam, quæ revera culpa est, censet non esse culpam? si hominem, qui sordibus & spurcitiis plenus est, pronunciat esse justum, mundum & incontaminatum? Hæc mysteria Calvinistica superant captum Christianæ simplicitatis.

XXXII. Primùm ergò hîc considerandum est, quod dicit Becanus: Si peccata verè manent in homine quoad culpam, quomodo non possunt non imputari ad culpam? id est, si homo in se retinet reatum culpæ, ita ut verè sit culpabilis peccator & injustus, quomodo pro tali non habeatur in iudicio DEI? Qui enim in reatu est propter culpam, pœnæ reus est.

XXXIII. Hoc ergò ut rectè explicetur, quomodoque id fieri sine contradictione possit, rectè doceatur, primum tenendum est, quod per culpam nihil aliud intelligat Becanus, quàm reatum culpæ (quippe sic loquitur) hoc est, peccati. Deinde hæc distinctio est accurate observanda, quâ distinguitur inter reatum peccati, & reatum personæ, in qua est peccatum. Peccatum semper suum in se reatum habet, id est, per se offendit DEUM, & damnatur semper: persona verò, quia in se, tanquam in subjecto, peccatum habet, per & propter peccatum accusatur, nisi fiat remissio peccatorum, & sic reatus à persona tollatur. Quocirca licet peccatum cum suo reatu maneat in persona justificata, non tamen manet reatus personæ: Quandoquidem per remissionem Deus peccato offensus peccatum remittit, quò tollitur offensio damnatioque, & sic reatus à persona, hoc est, per remissionem efficitur, ut peccatum in se damnabile, injustum, DEO exosum (& sic suum reatum habens & retinens) perso-

C

nam

nam non amplius faciat ream, injustam, DEO exosam & dam-
nabilem.

XXXIV. Quocirca in remissione illa peccatum reatum
ratione personæ planè amittit, neque hoc tantum, sed etiam
ipsum regitur, ne amplius appareat in conspectu DEI propitiæ,
nec imputetur possessori reconciliato Deo per Christum.

XXXV. Quando ergò reatus hic ita à persona sublatus
est, persona quidem DEO placet, peccatum tamen non conci-
liatur DEO, sed internam suam essentiam & naturam retinet.
Forma enim ac essentia peccati nunquam fit justitia: Sed dun-
taxat aufertur formale alterum, nempe reatus à materiali se-
cundo sive subjecto substrato: Quod ut est in ratione subje-
ctiva peccati proprium, nempe quod in nullo subje-
cto esse potest, quin illud reum efficiat: Sic quoque ex per-
mutatione rationis subjectivæ aufertur & tollitur. Christus
enim Servator noster ferendo illud, hoc est, reatum illum no-
strum in se, ut in subjectum, materialeque substratum sustulit,
qui exactè pro eo satisfecit, idque pro nobis, cum ille, in sese
integer & justissimè sanctus, peccati labem in se non attraxit.

XXXVI. Patet inde, quomodo formale illud secun-
dum, nempe reatus, tollatur, manente interim ipsa peccati
formâ absolutâ, in sese DEO improbatâ, & materiale subje-
ctum justificetur, sanctæque integritati restitui incipiat.

XXXVII. Certum igitur est, quod homo justificatus,
licet in se subjectivè habeat peccatum, quod DEO per se
exosum est, non tamen ipse propterea DEO sit exosus: Rea-
tus enim à persona per remissionem est ablatas, cum illum
(ut diximus) in se recepit Christus, ac suo merito justitiæ di-
vinæ satisfecit, contraque homo justificatus meritum illud in
se fide applicatum habet: Ergò etiam non amplius homo in
conspectu DEI est culpabilis & injustus, ut scribit Becanus,
sed justissimus, aliena verò justitia, nempe Christi filii DEI.

XXXVIII. Quomodo etiam in judicio DEI pro inju-
sto haberi possit, qui in illo ipso judicio DEO reconciliatus &
remissa

remissa habens peccata se sistit, & sanè non ita simpliciter remissa habens peccata, sine satisfactione justitiæ & legi DEI: quippe cui omninò satisfactum est *λύτρω* à Christo pro justificato soluto: Ergò ad hoc *λύτρω* respiciens lex, nihil amplius invenit in homine justificato, proptor quod hominem possit accusare vel damnare. Ubi enim satisfactio est præstita, ibi nullum amplius est debitum, sive satisfactio jam præstita sit à debitore ipso, sive à sponse; tamen præstita est, & eam repetere lex non potest ab eo, pro quo satisfactio præstita est. Quando enim sponsor pro debitore satisfacit, creditor nullo jure denuò solutionem a debitore poscere potest.

XXXIX. Concedimus ergò libenter, judicium DEI secundum veritatem esse, *Rom. 2.* quod autem sibi imaginatur Becanus, si hominem justificatum fide sine inhærente justitia, justum pronunciet DEUS, ipsius judicium veritatem non esse, crassissimus error est. Quippe DEUS quidem videt peccatum hærens adhuc in istiusmodi homine: sed illud non attendit, quia solutum & pro eo satisfactum est. Videt etiam reatum in peccato; sed videt quoque; illum non esse reatum personæ; ideoque peccatum quidem non justificat, sed hominem justificat, propter peccati, quod in se habet, remissionem, justitiæque Christi imputationem: oditque peccatum: quocirca etiam odium in ipso homine justificato excitat, ut contra illud pugnet, ejus vires subinde per novam obedientiam, infringat, donec per mortem totum consumatur & annihilatur.

XL. Quidni ergò judicet DEUS rem, ut in se est? Nam etiamsi peccator non justificetur per inhærentem, sed per imputatam justitiam Christi, tamen revera per justitiam, eamque absolutè perfectam justificatur. Sequiturne inde, uti sibi Becanus imaginatur, peccatum censei justitiam, aut culpam judicari innocentiam? nequaquam verò. Peccatum enim in hac justificatione manet peccatum, & nunquam justificatur; culpa manet culpa, & nunquam non culpa pronunciat: Homo

verò peccator justificatur, quia ipsi justitia Christi per fidem applicatur: Meritum Christi, qui pro ipsius peccatis satisfecit imputatur. Quando ergò peccator justificatus pronunciat justus, non ita simpliciter dicitur in se, sed in Christo, quia justus judicatur & irreprehensibilis in justo judicio & conspectu DEI propterea, quod, licet adhuc in se habeat peccata, non tamen propter illa lex divina ipsum accusare & damnare queat, sed juste absolvat, cum sit in Christo, & pro peccatis sibi satisfactum à Christo lex sentiat. Quare si lex ejusmodi hominem injustum ac damnandum pronunciat, justificatum non justificatum, redemptum non redemptum, à reatu peccati absolutum non absolutum &c. statueret: proindeque satisfactionem dolosè negaret, & sic non diceret, uti res est, non æquum, sed iniquum statueret, & postularet: Quo æterna DEI justitia mutaretur in injustitiam. Quæ sanè justitia Papistica superat captum Christianæ simplicitatis.

XLI. Quartum nunc sequitur in discursu Becani: ubi sect. 19. sic progreditur: *Secundò refellitur ex illo Sapientia 14. v. 9. Odio sunt DEO impius, & impietas ejus.* His quæro ex Calvino, An Deus oderit peccatorem, quia palliò Christi suam nequitiam tegit? Si odit, certè propter culpam odit. Quomodo ergò non imputat illi peccatum ad culpam? Quomodo judicat culpæ expertem & innocentem? Quomodo favore illum prosequitur? Quomodo inter filios & heredes ascribit? Si non odit, quomodo verum est, quod ait scriptura, *odio est DEO impius?* Eadem quæstio est de impietate. Vel enim Deus odit impietatem, quæ Christi veste tegitur, vel non odit: Si odit, quomodo in ejus judicio sublata est? Si non odit, quomodo dicit scriptura, *odio est DEO impietas?* Sanè si rationem spectes, impossibile est, peccatum manere in homine, quod Deus non oderit. Est enim inter utrumq; naturalis repugnantia. Deus naturâ suâ bonitas infinita est: Peccatum naturâ suâ malitia est. At fieri nequit, ut malitia non adversetur bonitati infinite, aut bonitas infinita non repugnet malitiæ cuicumq;. Hoc alibi fatetur Calvinus, nam lib. 3. Instit. cap. 23. sect. 4.

sect. 4. de DEO sic ait : *justitiam naturaliter amat, injustitiam aver-*
satur.

XLII. Primum allegatum dictum, quod attinet, ex illo nihil omnino probare quit pro sententia sua Becanus. Non enim Sapiaientia loquitur de peccatore agente veram pœnitentiam, & cui remissa sunt peccata : Sed de impio, in quo regnat peccatum, ideoque neque respicit, neque pœnitentiam agit, neque remissionem peccatorum vel desiderat vel acquirit ; sed aversus à DEO peccatis delectatur, a deo que secure in delictis suis vivit, & nihil aliud facit, quam ut peccet, & Deum offendat. De ejusmodi injustis peccatoribus, hoc est, impiis, agit Paulus, 1. ad Corinth. 6. vers. 9, 10. Distinguendum ergo est inter impium, & peccato infectum ; sive peccatorem : Omnis quidem impius est peccator : Sed non contra, omnis peccator est impius. Sic justificatus peccato infectus est, sed impius non est.

XLIII. Quando ergo Becanus quærit ex nobis : *An Deus oderit peccatorem ?* Negamus, Deum peccatorem, ut talem, simpliciter odisse : Contrarium enim testatur Paulus ad Rom. 5. vers. 8. *Commendat autem suam Charitatem erga nos Deus, quod, cum adhuc essemus peccatores, Christus pro nobis mortuus est.* Et versu 10. *Cum inimici essemus, reconciliati sumus DEO per mortem Filii.* Ezech. 33. vers. 11. *Vivo ego, nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur & vivat.* Johan. 3. v. 6. *Sic Deus dilexit mundum, (id est, peccatores,) ut Filium suum unigenitum daret.* Luc. 16. similitudinibus declarat Christus, talem in se affectum esse erga peccatores, qualis est pastoris erga ovem perditam : magisque sollicitum esse de uno peccatore, cui interitus & damnatio imminet, quam de multis justis, qui à DEO pascuntur, foventur & gubernantur. Ideo inquit : *Relinquit pastor, habens centum oves, nonaginta novem in deserto, & vadit ad illam que perierat, donec inveniat. Et gaudium erit in celo super uno peccatore respiciente, magis quam super nonaginta novem, qui non indigent pœnitentia.*

Q 3

44. Quare

XLIV. Quare, quando secunda vice quaerit Jesuita: si non odit peccatorem, quomodo verum erit, quod scriptura ait: *Odio est DEO impius?* Respondemus: Ut illud, quod jam probavimus, verum est, sic hoc quoque longè verissimum est, & in æternum verissimum manet. Utrumque enim scriptura dicit, quæ mentiri nescit. Repetimus ergo nostram distinctionem inter peccatores pœnitentes & impœnitentes: Hi ergo, quia in peccatis perseverant, media salutis negligunt & contemnunt, beneficia Christi oblata pedibus conculcant, sunt, quos unà cum impietate sua odit Deus: Et hi ipsi sunt, qui à Sapiente dicuntur impii, & ipsorum cogitata ac facta impietas. Atque hos justificari, ut tales, & quandiu tales, negamus.

XLV. Ut porò concessimus, sic utraq̃ue manu jamnum largimur, inter Deum & peccatum naturalem repugnantiam esse, neque fieri posse, ut malitia non adversetur bonitati infinitæ, aut bonitas infinita non repugnet malitiæ cuicumque. Sed distinguat Jesuita inter peccatum & peccatorem: Homo, licet peccator sit, peccatum tamen nequaquam est: Quare etiam non dicimus, peccatum reconciliari DEO, sed peccatorem: Non peccatum recipi in gratiam, sed peccatorem, & peccatum tegi propter reconciliatum peccatorem asserimus, non propter reconciliatum peccatum. Odit enim Deus peccatum semper, etiam tùm, quando peccator ipsi reconciliatus est; & quia peccator DEI amicus factus, illud ipsum quoque peccatum, quod adhuc in ipso est, odio summo prosequitur, ei resistit, ne dominium arripiat, resistendoque imminuit, donec tandem per mortem hominis totum tollatur, & homo sine omni labe ac peccato etiam habitualiter resurgat justus & Sanctus.

XLVI. Assumit nunc Becanus, posteriorem sensum, quò asseritur, *peccata tantùm tolli quoad penam*, sic ergo progreditur sect. 20. *Posterior sensus, quia asserit, peccata manere,*

*manere in homine, tolli in iudicio DEI quoad
pœnam, æquè improbabilis est. Quinquam duobus modis ac-
cipi possit. Primò, ut Deus iudicet, hominem non esse dignum pœ-
na, qui reverà in se dignus est: Quod aperte pugnat cum illo Apostoli:
Judiciam DEI est secundum veritatem.
Secundò, ut iudicet quidem, esse dignum pœna, statuatur tamen, il-
lum non punire; quod partim verum, partim falsum est. Cum
enim sint multa pœnarum genera, potest quidem statuere Deus, non
punire peccatorem quavis pœna, quam ipse meritus est, non tamen
statuere potest, nullò genere pœna illum afficere. Annon pœna est,
& quidem gravissima, DEI odium sustinere? Hanc peccator, quam-
diu culpam in se habet, evadere non potest: neque in iudicio DEI
tollitur, nisi culpa ab homine auferatur.*

XLVII. Primùm ergo, dicit Becanus, peccata tolli in
iudicio DEI, accipi ita, ut Deus iudicet, hominem non esse dignum
pœna, qui reverà in se dignus est, atque id dicit aperte pugnare
cum illo Apostoli: *Judicium DEI est secundum veritatem.* Re-
spondemus, si Deus hominẽ ita simpliciter consideraret, sicq; *sibi & peccatis suis relictum inveniret, nunquam ipsum,
pœna indignum pronunciarer, sed omninò secundum veri-
tatem iudicans, ipsum damnaret.* Sciendum itaque, quod
Deus hominem duplici modo consideret, 1. in se, ut est
peccator, 2. ut est in Christo, illique per fidem insertus.
Illo in statu quando & quamdiu peccator est, ut dixi, Deus
nunquam ipsum pœna indignum iudicat: Hoc verò mo-
do, & quando in hoc statu est, licet adhuc sit peccator, quia
Christi meritum pro peccatis illius satisfecit, hominiquẽ
applicatum est per fidem, non amplius pœnae adjudicari po-
test; Cum illam Christus pro peccatis ipsius ac debitis su-
stinuit. Deus itaque secundum veritatem iudicans, pec-
cata illa, quæ in filio punivit, *ad Gal. 3. vers. 13. 2. ad Cor. 5.
vers. 21.* non denuò in peccatore puniendã esse, sed ei remit-
tenda, & sic gratis propter Christi pœnam satisfactoriam,
condonanda esse statuit: Idquẽ nequaquam est contra Apo-
stolum.

48. Alter:

XLIIIX. Alter modus, quod dicit Jesuita, nostram sententiam sumi posse, est, ut Deus judicet, peccatorem quidem dignum esse poenam, statuatur tamen, illum non punire. Omnino sic statuit, & quidem ut ipsius iudicium sit & exerceatur simpliciter, secundum veritatem. Quandoquidem ita placuit misericordiae simul ac justo DEO nostro, ut Christus innocens pro peccatoribus in mortem daretur & ipsos a morte liberaret: Si ergo hoc non pugnavit contra ejus justitiam, quomodo pugnabit, quod a morte liberatos, & propter mortem Christi a reatu poenae liberatos, a poena absolvat? Quid? Quod si aliter faceret, hominemque a morte liberatum rursus poenae mortis subjiceret, non secundum veritatem judicaret: Si enim hoc justitia, quae semel in morte Christi acquiescendum esse statuit, exposceret, non justitia, sed iniquissima iniquitas esset.

XLIX. Durum est, quod concludit Jesuita, non posse Deum statuere, ut nullo genere poenae peccator afficiatur: Sed necesse esse, ut ad minimum DEI odium sustineat. Durum est, inquam, & perinde dictum, Deum non potuisse innocentem suum Filium pro peccatoribus in mortem dare: Et cum daret, iniquissime egisse. Hoccine est, Jesuita, tuae stultae rationis decempe-da, infinitos Dei agros emetiri, Deumque ipsum in ordinem redigere velle? Ut Deus illa sua justitia sua innocenti Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus eum tradidit in mortem, ad Rom. 8. vers. 32. Effecitque, ut is, qui non novit peccatum, pro nobis peccatum esset, atque sic nos, cum adhuc inimici essemus, sibi reconciliaret per mortem Filii, ad Rom. 6. v. 10. Ita quoque potest illa sua justitia sua statuere ut nos peccatores propter eundem Filium suum, qui, ut propter offensas nostras traditus, sic propter justificationem nostri excitatus est, Rom. 4, 23. justificemur, & a peccati reatu, sicque ejus poena, absolvamur. Imo si prius juste voluisset, & hoc, tanquam injustam, non vellent, illud non juste sed injuste voluisset.

L. Quare licet peccatum ipsum nunquam reconciliatur Deo, tamen quia persona reconciliata est, & remissa habet

habet peccata, non in odio amplius, sed in amore Dei est, & summè diligitur, non quidem in peccatis, sed in Dilecto, Eph. 1. hoc est, in Filio Dei. Reatu enim a persona sublato, odium Dei in ipsam amplius esse nequit.

L I. Aliàs libenter concedimus, quod non levis pœna sit, sed longè gravissima, odium Dei sustinere: Siquidem illud omnes cæteræ pœnæ temporales & æternæ comitantur. Hoc verò peccatorem, quamdiu peccatum in se habet, evadere non posse, sententia Becani est, non Dei, qui longè clementior & benignior, proindeq; longè aliter judicat, nempe omnibus illis, qui Filium Dei accipiunt, hoc est, in ipsum credunt, dat dignitatem, ut Filii Dei fiant, Ioh. 1. v. 12.

L II. Sequitur ultimò conclusio hujus disputationis sect. 21. Patet ergo falsum esse, quod Calvinistæ docent, peccata manere in homine justificato, sed non imputari. At obijciunt illud Rom. 4. vers. 8. *Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum.* Facilis est responsio. Deus non imputat peccatum, quando ablatum est, quod libenter concedimus. Imputat tamen, quando ablatum non est, ut paulò ante probavi. Apostolus ergo vocat illum beatum, cui peccatum, quia jam remissum & tectum est, non imputatur. Sic enim ait: *Beati, quorum remissa sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata. Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum.* At cur utitur tot vocabulis? Quia in peccato tria spectari possunt: Primò, quod sit offensa Dei. Secundò, quod sit macula & fœditas anime. Tertio, quod annexum habeat reatum pœnæ æternæ. Beatus ergo est, cui offensa à DEO remittitur, cujus macula & fœditas tegitur, cui reatus æternæ pœnæ non imputatur. Hac autem non contingunt, nisi peccatum aboleatur, & extinguatur.

L III. Judicium sit penes æquum ac veritatis amantem lectorem, non penes perversum Becanum vel Jesuitam, qui non Dei veritatem, sed duntaxat Papæ autoritatē quærit & curat. Qui Spiritus S. ductum sequi velit, nobiscum concludat necesse est, per justificationem peccatum in hac vita non penitus tolli & extinguui: sed ex parte manere, non autem imputari.

LIV. Ad locum Pauli Rom. 4. vers. 8. facilem esse, addit, responſionem : Est sane, si concedamus Becano suum hypothesin, nempe non posse remissionem peccatorum separari à donatione justitiæ, nimirum inherenti. Hanc enim ille cum Bellarmino & cæteris somniat semper. Verùm ubi hæc Paulus? Imò contradicit : *Justitiam imputari sine operibus* : Proindeq; adhuc contrariū dicit, nempe peccatum non imputari, quando nondum ablatū est. Nam versu præcedente septimò non dicit Paulus : *Beatus qui non habet peccatum* : vel, *cui sunt multa opera bona, sed beatus, cui remisse sunt iniquitates*. Solemus autem remittere iis, qui non sunt solvendo. Non enim remittit creditor, cui numeratum est, sed qui nomen spontè inducit. Et hinc porrò versu octavo addit ex Davide : *Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum*. Quippe verbis illis expressè pronunciat, peccata etiam ipsa non imputari. Quomodo jam conveniat, Deum pœnam exposcere eorum, quæ non imputet? Manet ergò salva nobis pulcherrima sententia : *Justificari fide, qui gratuita peccatorum remissione coram Deo purgatus sit*. Quod enim tegitur, non apparet, non, quod non sit, sed quod contestum sit.

LV. Tandem committit Becanus ultimis verbis fallaciam causæ. Trinæ enim repetitionis a Paulo & à Davide adhibitæ, causæ non est illa, quam adfert Jesuita : Quandoquidem illius ne minimum quidem indicium largitur contextus : Nihil enim inibi expressè & distinctè de offensa Dei, de macula & fœditate animæ, & de annexo reatu. Fictum ergò est consequens Becani. Institutum verò ac propositum Apostoli est, probare, neminem justificari ex operibus, ut neque Abrahamum v. 2. sed ei, qui non operatur, credit autem in eum, qui justificat impium, imputari fidem suam pro justitia : proindeq; justificationem nostram consistere in gratuita remissione peccatorum.

LVI. Ad hoc probandum adducit Paulus testimonium ipsius Davidis ex Psalm. 32. Et ut illud adducit, sic quoque de nulla alia re explicat. Interim phrasis Spiritus S. observanda est. Quod enim Paulus dicit, *justitiam nostram coram Deo*, id Psalmus nominat *beatitudinem* : Paulus itaq; modum & rationem divinitus ordinatam, quâ pervenimus ad æternam salutem, David ipsam salutem & beatitudinem indicat.

57. Quia

LVII. Quia ergo Davidis dictum veras causas nostrae justificationis, ex quibus solida ac certa justificationis nostrae cognitio fuit, complectitur, ex multis hoc eligit. Causae autem continentur in trina illa repetitione. 1. Causa impulsiva justitiae nostrae est gratuita DEI misericordia, qua peccata nobis remittit. Et causa illa continetur in primo membro: *Beati, quorum remissa sunt iniquitates.* Secunda causa est meritoria, quae est tota Christi obedientia ac meritum, quae continetur altero membro: *Et quorum tecta sunt peccata.* Nam Christi innocentia & perfecta obedientia, tanquam stolâ candidissimâ & operculo propitiatorio, teguntur universa nostra peccata. Tertia causa est instrumentaria, quae est vera fides, cui ex correlativorum natura annexa imputatio & λογισμὸς sicut Paulus loquitur. Cui enim propter fidem imputatur justitia Christi, illi peccata imputari non possunt, licet sint maxima: Hoc ergo indicatur tertio membro: *Beatus vir, cui Dominus non imputat peccata:* Qui enim misericordiam Dei & meritum Christi verâ fide amplectitur, is ab omnibus peccatis coram Deo est absolutus, proindeq; justus ac beatus.

LIX. Atque hæc est genuina loci hujus Paulini & Davidici explicatio, ex ipso contextu fluens, & cum parallelis locis Paulinis ubiq; & per omnia consentiens. Sequenti enim cap. 5. Sicut, inquit Paulus, *per unius offensam in omnes homines ad condemnationem, ita etiam δι' ἐνὸς δικαιοσύνης* per unius justitiam in omnes homines ad justificationem vitæ. Sicut enim per unius inobedientiam peccatores constituti sunt multi: Ita per unius obedientiam, justii constituuntur multi, 1. Cor. 1. v. 30. *Sed ex ipso vos estis in Christo Iesu, qui factus est nobis Sapiencia à Deo, & justitia, & Sanctificatio & redemptio.* Jer. 23, 6. *Hoc est nomen, quod vocabunt eum: Jehova justitia nostra.* 2. Cor. 5. v. 21. *Fecit, ut, qui non novit peccata, pro nobis peccatum esset, ut efficeremur justitia Dei in ipso.*

LIX. Quid obstat, quo minus res sit manifesta & tuta? sit formula: *Quæ obedientia non est singulorum, & sic multorum, sed unius; illa non est nostra, sed aliena obedientia: Atqui obedientia, qua constituimur justii, non est singulorum, sive multorum, sed unius: Ergo obedientia, qua constituimur justii,*
non

non est nostra, sed aliena obedientia. Porro: Quâ obedientiâ
sive justitiâ constituimur justi, illa justificamur coram Deo: Sed
alienâ obedientiâ sive justitiâ constituimur justi: Ergo alienâ
justitiâ justificamur: Si autem alienâ justitiâ; ergo non inhæ-
rente.

LX. Sic ex altero dicto argumentamur: Quod Christus
nobis factus est, illud non ipsi nobis facti sumus: Atqui Chri-
stus nobis factus est justitia: Ergo non nobismetipsis facti su-
mus justitia. Excipit infra Becanus: *Non quæri, an Christus sit ju-
stitia nostra; sed an justitia Christi sit nostra justitia.* illud e-
nim concedi quoq; a Papistis, hoc verò negari. Indocta obje-
ctio, cum utrumq; rectè dicatur, & verum sit, imò quoad sen-
sum idem. Nimirum quia id non potest dici de ejus persona:
cum justitia nulla sit persona: Neque etiam de aliis perfectioni-
bus, utpote de ejus potentia, quod illa sit justitia nostra. Quare
cum constet, nostram justificationem peti ab obedientia sive
justitia Christi, certè necessarium est, Christum nostram justi-
tiam dici propter suam justitiam, adeoq; sensum esse, Christi
justitiam esse nostram justitiam.

LXI. Tandem qui inhærenter facti sunt justi, illi facti
sunt sibi & in seipsis justitia: Atqui nos non sumus facti nobis &
in nobis justitia: Ergo nō sumus inhærenter justi facti. Minor pro-
batur: Quia facti sumus justitia in Christo: Ergo non in nobis.

LXII. Atque sic patet, nostram dicti Paulini cum toto
contextu nec non parallelis scripturæ dictis congruere, omni-
busq; inhærentem justitiam negari. Sequitur ergo, interpreta-
tionem Jesuiticam violentam, falsam, absurdam esse, &
manifestè cum scopo ac intentione Pauli
pugnare.

Adhuc de prima Questione.

DEO SIT LAUS ET GLORIA.

99 A 6900

ULB Halle 3
002 622 092

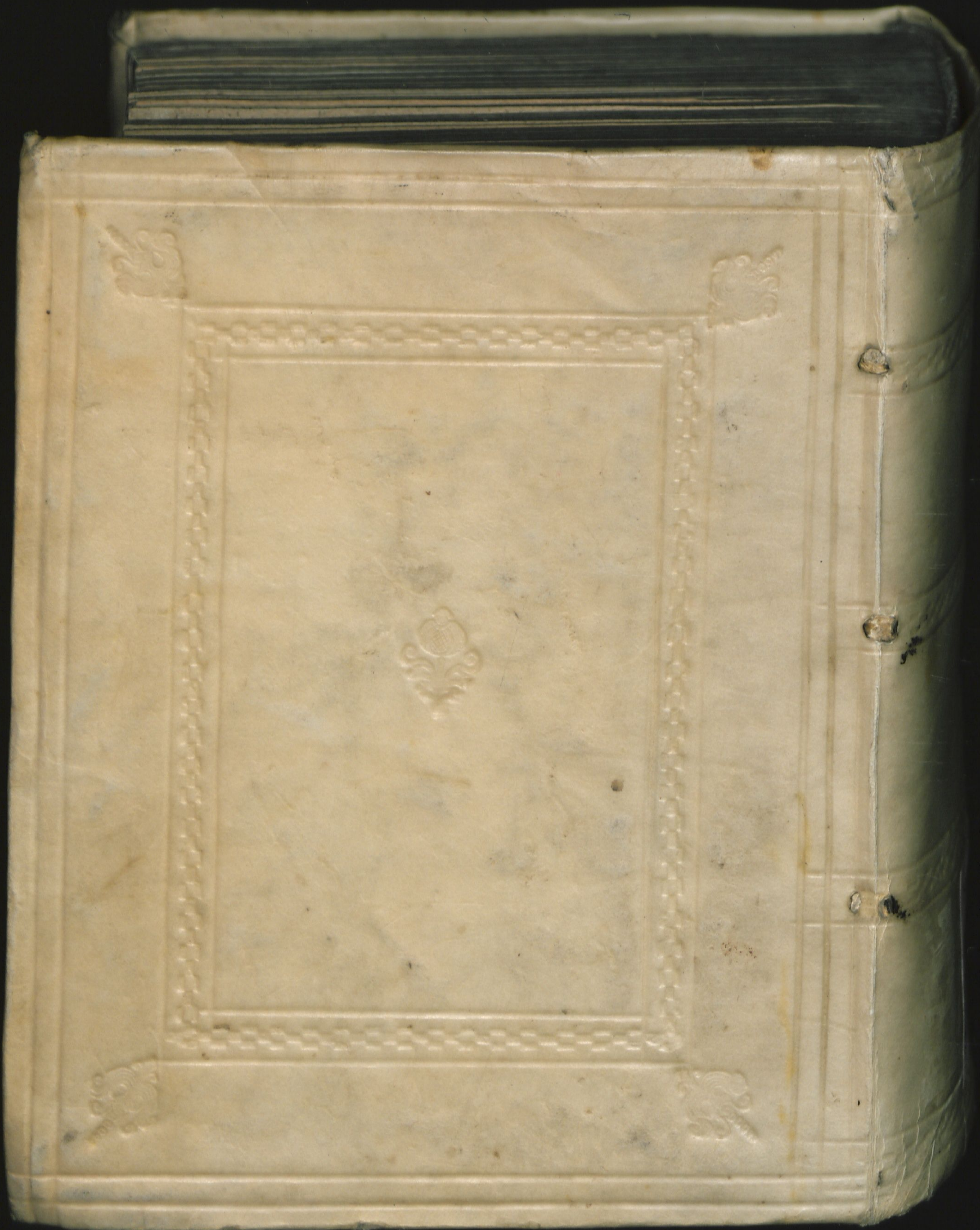

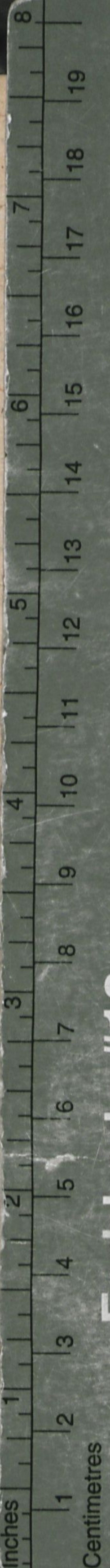
SB

Repro

VD 77

B.I.G.

Farbkarte #13

22

II SECUNDI
in Confessionem

ARTICULO VII.

Continens

ARTICULI IV.

QUÆSTIONIBUS,

ta tegantur,

&

non imputentur.

posita

Academiâ V Vittebergenſi,

S I D E

ARTINI, SS. Th.

Primario, Facult. Theol.

pli Arcis Præposito:

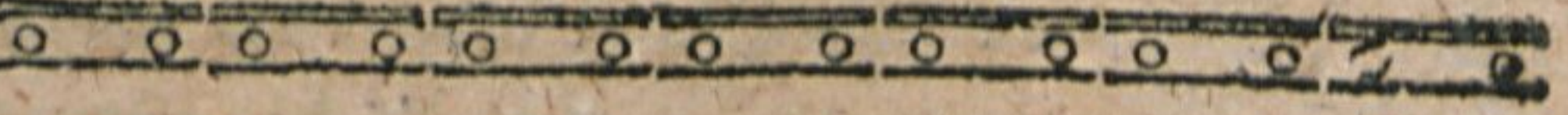
CONDENTE

REICHMANNO,

urga-Saxone.

ditorio Collegii Veteris

m 23. Augusti.

EBERGÆ,

OMONIS AVERBACH,

M DC XXIX.

